

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — EU-handlingsplan for bekæmpelse af smugling af migranter (2015-2020)

(COM(2015) 285 final)

(2016/C 071/12)

Ordfører: Brenda KING

Kommissionen besluttede den 6. juli 2015 under henvisning til artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

»Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — EU-handlingsplan for bekæmpelse af smugling af migranter (2015-2020)«

(COM(2015) 285 final).

Det forberedende arbejde henvistes til Sektionen for Eksterne Forbindelser, som vedtog sin udtalelse den 12. november 2015.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 512. plenarforsamling den 9.—10. december 2015, mødet den 10. december 2015, følgende udtalelse med 176 stemmer for, 3 imod og 5 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) bifalder de erklærede målsætninger i EU-handlingsplanen for bekæmpelse af smugling af migranter⁽¹⁾, som er »bekæmpelse og forebyggelse af smugling af migranter« og samtidig sikre »beskyttelse og overholdelse af menneskerettighederne« og søge »at afhjælpe de dybereliggende årsager til ulovlig migration«. EØSU minder om, at flygtninge i medfør af FN-konventionen af 1951 om flygtninges retsstilling har en helt særlig status.

1.2. EØSU støtter foranstaltningerne i handlingsplanen for at optrevle organiserede kriminelle netværk ved hjælp af efterretningsbaserede og finansielle efterforskninger, sætte en stopper for hvidvaskning af penge og konfiskere aktiver fra ulovlige aktiviteter. Det anbefaler imidlertid kraftigt, at der anlægges et mere afbalanceret og helhedsorienteret perspektiv i handlingsplanen med en udspecificering af, hvordan EU vil beskytte og hjælpe mennesker, der er blevet smuglet.

1.3. Som tilføjelse til Kommissionens erklæring om, at »smuglernetværk svækkes, hvis færre mennesker efterspørger deres tjenester«, gør EØSU opmærksom på udtalelsen fra FN's Kontor for Narkotikakontrol og Kriminalitetsbekæmpelse om, at det i dag er vanskeligt, hvis ikke umuligt, for mange mennesker fra fattige lande og områder med væbnet konflikt og politisk ustabilitet at opnå visum til Schengenområdet. I jagten på profit har enkeltpersoner og grupper udnyttet denne situation og udviklet indbringende forretninger ved at imødekomme efterspørgslen efter grænsepassage⁽²⁾. EØSU anbefaler derfor, at der træffes forebyggende foranstaltninger som reaktion på FN's generalsekretærs opfordring til EU om at overveje at skabe flere lovlige og sikre ruter til Europa for flygtninge og migranter, så de ikke falder i hænderne på kriminelle netværk og kaster sig ud i farefulde rejser. Disse udsagn afspejler anbefalingerne i adskillige EØSU-udtalelser om migration.

1.4. EØSU er enig i, at princippet om solidaritet og fælles ansvar skal gennemføres, så det garanteres, at asylansøgningerne fordeles mere ligeligt mellem medlemsstaterne. Det vil være nødvendigt med tilpasninger i Dublinkonventionen for at afspejle dette mere inklusive system og beskytte Schengenaf-talen.

⁽¹⁾ COM(2015) 285 final.

⁽²⁾ Martina Hanke, repræsentant for FN's Kontor for Narkotikakontrol og Kriminalitetsbekæmpelse (UNODC). Tale ved EØSU's offentlige høring om smugling af migranter, Bruxelles, 12. oktober 2015.

1.5. EØSU kan derfor tilslutte sig kommissionsformand Jean-Claude Junckers advarsel til medlemsstaterne om ikke at udnytte migrantkrisen til at afvikle Schengenaftalen⁽³⁾. EØSU beder Kommissionen om at holde nøje øje med udviklingen på dette område og sørge for en hurtig normalisering af situationen.

1.6. EØSU anbefaler endvidere, at Det Europæiske Asylstøttekontors (EASO) beføjelser udvides med særlig henblik på dets operationelle støtteaktiviteter og fælles asylstøttehold i de medlemsstater, der behøver særlig eller hastende hjælp. EU skal sørge for, at medlemsstaternes udstedelse af visa af humanitære grunde bliver mere harmoniseret, kohærent, uafhængig og fleksibel, således som anført i EU-kodeksen.

1.7. EØSU bifalder Kommissionens seneste forslag vedrørende »håndtering af den eksterne dimension af flygtningekrisen«⁽⁴⁾, herunder lanceringen af nødtrustfonden for Afrika. Dette seneste forslag tyder på en erkendelse af, at de dybereliggende årsager til migrationen er mere komplekse end indre anliggender og sikkerhed, men har tråde til andre politikker som handel, udvikling, udenrigspolitik og integration. Dette er i overensstemmelse med princippet om sammenhæng i politikkerne i EU's internationale udviklingsamarbejde.

1.8. EØSU anbefaler, at dagsordenen for bæredygtig udvikling bruges som en langsigtet løsning på de dybereliggende socioøkonomiske årsager til smuglingen af migranter. EØSU minder medlemsstaterne om, at de har forpligtet sig til at allokere 0,7 % af bruttonationalindkomsten (BNI) til udviklingsbistand. I mange tilfælde er denne forpligtelse ikke blevet overholdt, lige som nogle medlemsstater har skåret i deres officielle udviklingsbistand.

1.9. I betragtning af Europas udfordringer med langsom vækst, en aldrende og stadig mindre befolkning samt mangel på arbejdskraft er det også vigtigt at se EU's migrationspolitikker i sammenhæng med politikker om arbejdskraftmigration og integration på det europæiske arbejdsmarked i lyset af den omfattende dokumentation for, at migration er en afgørende faktor for økonomisk genopretning og udvikling i Europa.

1.10. EØSU er enig i, at tilbagesendelsespolitikken internt i EU skal forbedres, og minder Kommissionen om udvalgets mange henstillinger om, at asylansøgerees menneskerettigheder til enhver tid skal respekteres.

1.11. I denne udtalelse opfordres repræsentanter for EU-institutionerne og de nationale regeringer til at tage hensyn til den helt afgørende rolle, som arbejdsmarkedets parter og det organiserede civilsamfund spiller for at bibringe EU's migrationspolitikker et socialt perspektiv og en meiværddi.

1.12. EØSU efterlyser desuden mere fokus på systematisk tilførsel af midler til civilsamfundsorganisationer, der yder helt nødvendig bistand til migranter på deres rejse til sikkerhed, og til deres indsats for at integrere migranterne, som ofte kompenserer for den manglende institutionelle kapacitet. EØSU hilser det velkommen, at civilsamfundsorganisationer vil blive anerkendt for deres rolle i at skabe forståelse af problematikken omkring smugling af migranter og for deres rolle som formidlere af hjælp til mennesker i situationer, som ligger uden for både de enkelte landes og EU's rækkevidde.

2. Kontekst

2.1. Den europæiske dagsorden for migration⁽⁵⁾, der blev vedtaget den 13. maj 2015, beskriver de øjeblikkelige foranstaltninger, Kommissionen skal træffe for at håndtere krisesituationen i Middelhavsområdet, og identificerer kampen mod smugling af migranter som en prioritet »for at forebygge kriminelle netværks udnyttelse af migranter og mindske incitamentet til ulovlig migration«.

2.2. Siden denne dagsorden blev vedtaget, har situationen udviklet sig hurtigt, og den store tilstrømning af asylansøgere har skabt en ekstraordinær situation, hvilket den 9. september 2015 fik Kommissionen til at tage afgørende skridt med offentliggørelsen af en omfattende pakke af forslag for at tackle flygtningekrisen.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/president/announcements/call-collective-courage_en.

⁽⁴⁾ Flygtningekrisen: Europa-Kommissionen tager afgørende skridt — Strasbourg, den 9. september 2015.

⁽⁵⁾ COM(2015) 240 final.

2.3. Baggrunden for Kommissionens forslag ⁽⁶⁾ er, at migrationssituationen i det centrale og østlige Middelhavsområde er blevet forværret. Ifølge Frontex var det ruterne over det centrale og østlige Middelhav og gennem Vestbalkan, der var de primære kanaler for ulovlige grænsepassager ind i EU i perioden fra den 1. januar til den 30. august 2015, idet 99 % af alle ulovlige grænsepassager ind i EU skete via disse ruter. Frontex angiver også, at 30 % af alle ulovlige grænsepassager i 2015 er sket via Vestbalkan. Dette repræsenterer en strøm af asylansøgere på ca. 500 000, hvilket lægger et enormt pres på grænsemedlemsstaterne ⁽⁷⁾. De fleste af dem, som benytter den centrale Middelhavsroute, er migranter fra Syrien og Eritrea, som ifølge Eurostats oplysninger for 75 % vedkommende får asyl, mens størstedelen af de migranter, der ankommer via det østlige Middelhav og Vestbalkan, er fra Syrien og Afghanistan. Dette er i tråd med UNODC's erklæring om, at over 80 % af de mennesker, som er ankommet til Europa ad søvejen i løbet af i år, kommer fra de ti lande i verden, som producerer flest flygtninge ⁽⁸⁾.

2.4. Ifølge FN's flygtningehøjkommissær (UNHCR) var der pr. 4. oktober 2015 4 185 302 registrerede syriske flygtninge. Dette tal omfatter 2,1 millioner syrere registreret i Egypten, Irak, Jordan og Libanon, 1,9 millioner syrere registreret af den tyrkiske regering samt mere end 26 700 syriske flygtninge registreret i Nordafrika ⁽⁹⁾.

2.5. Konflikten i Syrien har varet i snart 5 år, og en undersøgelse gennemført af UNHCR viser en drastisk forværring af leveforholdene for syriske flygtninge i Jordan, idet mange synker ned i håbløs fattigdom som følge af krisens omfang og den utilstrækkelige hjælp fra det internationale samfund, som kun har finansieret 37 % af UNHCR's anmodning om hjælp til Syrien. UNHCR anfører, at så længe der ikke er penge nok til at styrke infrastrukturen i værtslandene (EU's nabolande) og forbedre flygtningens hverdag og fremtidsudsigter, vil der fortsat være mennesker, som rejser videre mod Europa. Langt de fleste flygtninge er for fattige til at forlade flygtningelejrene, men dem, som kan, søger hjælp hos smuglerne.

2.6. Kommissionen erklærer i sit forslag til Rådets afgørelse af 9. september 2015 ⁽¹⁰⁾, at den fortsat vil overvåge udviklingen i migrationsstrømmene, herunder situationen i det østlige Ukraine, i tilfælde af at den forværres yderligere.

2.7. Denne ekstraordinære flygtningekrise falder sammen med, at den økonomiske situation i EU indvirker på kapaciteten og villigheden i visse medlemsstater, især grænsestaterne, til at yde humanitære tjenester i overensstemmelse med Genevekonventionen ⁽¹¹⁾. Endvidere mærker civilsamfundsorganisationer, der leverer tjenesteydelser til asylansøgere og flygtninge, de økonomiske stramninger. Nogle medlemsstater har reageret ved at skærpe grænsekontrollen, mens andre har indført love med henblik på at tilbageholde og straffe dem, der krydser grænsen til Schengenområdet for at søge asyl.

3. Generelle bemærkninger

3.1. EØSU ønsker at skærpe budskabet til alle beslutningstagende organer om, at EU skal optræde som en ægte union og vedtage, overholde og anvende fælles regler. Den nye fase i EU's indvandringspolitik bør være strategisk med en mellemlang- og langsigtet vision og rette sig mod på sammenhængende og global vis at fremme åbne og smidige lovlige indvandringskanaler til EU ⁽¹²⁾. Hvad angår den aktuelle krise, vil dette kræve en fælles tilgang til forvaltning af de ydre grænser, og samtidig skal Kommissionen og de europæiske agenturer bemyndiges til at udføre operationelle opgaver med et passende finansieringsniveau.

⁽⁶⁾ COM(2015) 451 final.

⁽⁷⁾ Se fodnote 6.

⁽⁸⁾ Se fodnote 2.

⁽⁹⁾ <http://data.unhcr.org>.

⁽¹⁰⁾ Pressemeldelse »Flygtningekrisen: Kommissionen tager afgørende skridt« (http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5596_da.htm).

⁽¹¹⁾ <http://www.unhcr.org/>.

⁽¹²⁾ EØSU's sonderende udtalelse om EU's indvandringspolitik, hovedordfører: Giuseppe Iuliano (EUT C 458 af 19.12.2014, s. 7).

3.2. EØSU agter at bidrage med strategiske forslag baseret på sine tidligere udtalelser om migration⁽¹³⁾. **Arbejdsmarkedets parter og repræsentanter for det organiserede civilsamfund og social dialog** bør deltage i hele den debatproces, som skal udmønte sig i den næste fase i **EU's migrationspolitik**. Den »**sociale dimension**« er nøglen til at sikre merværdien, forholdsmæssigheden og gennemslagskraften af disse politikker.

3.3. EØSU henstiller, at der i denne forbindelse tages hensyn til **den demografiske situation i medlemsstaterne og befolkningens og arbejdsstyrkens aldring**. EØSU pointerede i en sonderende udtalelse fra 2011⁽¹⁴⁾ om **indvandringens rolle på baggrund af de demografiske udfordringer**, at indvandringen af arbejdstagere og deres familier fra tredjelande bør fremmes. EU har brug for **en åben og fleksibel lovgivning**, som muliggør arbejdskraftindvandring ad lovlige og gennemslagskraftige kanaler for både højt og mellemhøjt kvalificerede arbejdstagere og for arbejdstagere til mindre kvalificerede jobs, forudsat at medlemsstaterne fortsat selv kan bestemme, hvor mange indvandrere de vil tage ind. Samtidig erkendes det, at indvandring ikke er det eneste svar på manglen på arbejdskraft, og at medlemsstaterne kan overveje andre mere hensigtsmæssige løsninger.

3.4. EØSU anbefaler kraftigt en revision af Dublinforordningen, eftersom EU-Domstolen og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har pointeret, at forordningen er behæftet med en vis svaghed. Ved at gøre den medlemsstat, migranter først ankommer til, ansvarlig for behandle spørgsmålet om flygtningestatus er grænsemedlemsstaterne blevet overbebyrdede.

3.5. EØSU er meget foruroliget over den igangværende undergravning af Schengenaftalen, da den er en af de grundlæggende landvindinger, som gavner alle EU-borgere. Det beklager, at nogle medlemsstater har genindført eller har planer om at genindføre grænsekontrol i Schengenområdet, og beder Kommissionen holde nøje øje med denne udvikling og sikre en hurtig normalisering af situationen.

3.6. Det anføres i meddelelsen, at handlingsplanen skal ses i en bredere sammenhæng med de EU-tiltag, der er sat i værk for at bekæmpe de dybereliggende årsager til ulovlig migration, og i den følgende sætning nævnes indsatsen for at identificere, opbringe og destruere de skibe, der anvendes af smuglere. EØSU er stærkt uenig i, at adgangen til et skib er en dybereliggende årsag til ulovlig migration. Tværtimod forværres risiciene for de smuglede migranter, hvis der udelukkende fokuseres på konfiskation af skibe, da smuglerne anvender de billigste og farligste skibe.

3.7. EØSU henstiller, at den manglende effektivitet af politikkerne for udviklingsbistand til migranternes hjemlande tages op til behandling, og EU-medlemsstaterne må igen forpligte sig til at afsætte de lovede 0,7 % af bruttonationalindkomsten til udviklingsbistand. Dertil kommer, at EU bør sørge for, at andre relevante politikker, såsom international handel, landbrug, energi og udenrigspolitik, bidrager positivt til den sociale og økonomiske stabilitet og udvikling i hjemlandene i overensstemmelse med princippet om sammenhæng i politikkerne i EU's internationale udviklingsamarbejde.

3.8. EØSU er på det rene med, at målene med bistand fra medlemsstaterne og EU kun vil blive nået i trygge og sikre samfund uden krig og større sikkerhedsproblemer. Det er derfor vigtigt, at det internationale samfund gennemfører de mål for bæredygtig udvikling, som verdens ledere vedtog på FN-topmødet i september 2015. Disse mål spænder fra udryddelse af fattigdom, styrkelse af alle pigers og kvinders rettigheder, reducere ulighed i og mellem lande, fremme af vedvarende, inklusiv og bæredygtig vækst, et værdigt arbejde til alle til **fremme af fredelige og rummelige samfund**.

4. Særlige bemærkninger

4.1. EØSU bifalder de erklærede målsætninger i Kommissionens meddelelse om en EU-handlingsplan for bekæmpelse af smugling af migranter, men anbefaler kraftigt, at der anlægges et mere afbalanceret og overordnet perspektiv, hvis disse målsætninger skal nås. EØSU konstaterer, at meddelelsen ikke indeholder nærmere oplysninger om, hvordan EU agter at beskytte og bistå smuglede mennesker, og at der ingen specifik omtale er af den positive rolle, som migration spiller for det europæiske arbejdsmarked og den økonomiske udvikling.

⁽¹³⁾ EØSU, Immigration: Integration and Fundamental Rights, 2012 (<http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/qe-30-12-822-en-c.pdf>).

⁽¹⁴⁾ EØSU's sonderende udtalelse om den lovlige indvandringens rolle på baggrund af de demografiske udfordringer, ordfører: Luis Miguel Pariza Castaños (EUT C 48 af 15.2.2011, s. 6).

4.2. EØSU bemærker, at der skelnes mellem *smugling af migranter* og menneskehandel, men ikke mellem migranter og asylansøgere. Dette er vigtigt, for som FN's generalsekretær mindede de europæiske beslutningstagere om: Langt de fleste af de mennesker, der begiver sig ud på disse strabadserende og farlige rejser, er flygtninge, der flygter fra steder som Syrien, Irak og Afghanistan. Ifølge international ret — og for længst anerkendt af landene — har flygtninge ret til beskyttelse og asyl. Når landene behandler asylansøgninger, kan de ikke skele til religion eller anden form for identitet. De kan heller ikke tvinge folk til at vende tilbage til de steder, hvorfra de er flygtet, hvis der er en velbegrunnet frygt for forfølgelse eller overgreb. Det er ikke kun et spørgsmål om international ret. Det er også vores pligt som mennesker. Og videre sagde han: Jeg appellerer til alle de berørte regeringer om, at de leverer en samlet løsning, skaber flere sikre og lovlige kanaler for migration og handler menneskekærligt, barmhjertigt og i overensstemmelse med deres internationale forpligtelser⁽¹⁵⁾. EØSU henstiller, at alle mennesker, der foretager den farefyldte rejse til Europa, indtil andet er bevist, behandles som flygtninge i overensstemmelse med Genevekonventionen fra 1951 og den dertil hørende protokol fra 1967.

4.3. En øget indsats fra de retshåndhævende og dømmende instansers side

4.3.1. EØSU mener, at en mere vidtgående strategi for bekæmpelse af menneskesmugling vil være at sikre asylansøgerne adgang til sikre og lovlige migrationskanaler. En sådan strategi kombineret med efterretningsbaserede og finansielle efterforskninger rettet mod at optrevle de organiserede kriminelle netværk vil være en mere effektiv, human og omkostningseffektiv foranstaltning.

4.3.2. EØSU anbefaler på det kraftigste, at EU's beslutningstagere sikrer, at de »ikke gør skade«, og overvejer såvel de tilsigtede som de utilsigtede konsekvenser af deres indgreb. EU's beslutning om at gå bort fra Mare Nostrum (med fokus på eftersøgning og redning) og over til Triton (med fokus på grænsekontrol) har ikke reduceret antallet af mennesker, der begiver sig ud på den farefyldte rejse mod Europa. Beslutningen har imidlertid medvirket til den drastiske stigning i antallet af omkomne i Middelhavet. Pr. 31. maj 2015 var 1 865 mennesker omkommet i deres forsøg på at krydse Middelhavet sammenlignet med 425 i samme periode i 2014⁽¹⁶⁾. Det forklarer også, hvorfor strømmene af migranter har flyttet sig, og migranterne nu rejser over land via Vestbalkan mod Ungarn. På begge sider af den ungarske grænse har migranter under interviews fortalt, at de valgte balkanruten, fordi den var billigere, og fordi de havde fået den anbefalet af smuglere.

4.3.3. EØSU bemærker, at smuglerne er i stand til at tilpasse sig politiske beslutninger i EU om f.eks. at skærpe grænsekontrollen ved Middelhavet og ødelægge skibe. Det utilsigtede resultat af EU's »kamp mod smuglerne« er kaos ved EU's grænser, døende mennesker på vejene i Europa og i havet og spændinger mellem EU's medlemsstater.

4.4. Bedre forebyggelse af menneskesmugling og øget bistand til sårbare migranter

4.4.1. EØSU er enig i, at Kommissionen skal styrke forebyggelsen af menneskesmugling og hjælpe sårbare migranter, men det skal foregå på en sammenhængende måde, hvor den allervigtigste prioritet er at redde liv.

4.4.2. Frontex' data viser, at 70 % af dem, der søger hjælp hos smuglere til at krydse EU's grænser, er syrere, eritreere og irakere. Ifølge data fra Eurostat er andelen af statsborgere fra disse lande, der får asyl, på eller over 75 %. I betragtning af at disse mennesker og familier flygter på grund af frygt for forfølgelse eller overgreb, er mediekampanjer om risiciene ved smugling nytteløse.

4.4.3. EØSU minder Kommissionen om, at der allerede findes instrumenter, der kan anvendes over for beskæftigelse af ulovlige indvandrere på nationalt niveau. Kommissionens forslag om at anvende de begrænsede ressourcer i bestemte økonomiske sektorer på EU-niveau vil være dyrt og ineffektivt.

⁽¹⁵⁾ Erklæring, New York, 28. august 2015.

⁽¹⁶⁾ International Organization for Migration data (kan findes på: <http://missingmigrants.iom.int/incidents>). »Migration Read All About It, Mediterranean Update: 101 900 migrant arrivals in Europe in 2015« (kan findes på: <http://weblog.iom.int/mediterranean-flash-report-0>) (begge besøgt den 10. juni 2015).

4.4.4. EØSU bifalder erklæringen i handlingsplanen om »at yde bistand og beskyttelse til migranter, der er smuglet ind, navnlig sårbare grupper som børn og kvinder«. Men udover denne erklæring kan det konstateres, at handlingsplanen ikke angiver præcist, hvad der er planer om. Det er vigtigt, eftersom mange af dem, der søger beskyttelse i Europa, er uledsagede børn og børn, der er adskilt fra deres familie. Omkring 19 000 uledsagede børn og børn, der er adskilt fra deres familie, ankom til Italien, Ungarn og Malta i de første ni måneder af 2015. Nogle grænsemedlemsstater i EU opfylder ikke til fulde internationale standarder, idet de har dårlige modtagelsesforhold, mangelfulde procedurer til fastlæggelse af status, lave anerkendelsesprocenter og ingen holdbare løsninger, hvad angår sanitære forhold og boliger. Det skal i handlingsplanen nøjagtigt anføres, hvordan medlemsstaterne vil få tilført de ressourcer, der skal til, for at de kan opfylde deres forpligtelser og ansvar i henhold til humanitær folkeret og den internationale menneskerettighedslovgivning og ikke mindst i henhold til FN's konvention om barnets rettigheder ⁽¹⁷⁾.

4.4.5. EØSU mener, at den mest effektive måde at yde hjælp på og samtidig svække smuglernetværkene er at begrænse det antal, der efterspørger deres tjenester, ved at gøre det muligt at rejse til Europa fra tredjelande i Europas naboregioner på andre, lovlige måder. Dermed vil de grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder blive opfyldt.

4.4.6. EØSU gentager, at det er vigtigt at skelne mellem de profitorienterede smuglere og dem, som hjælper migranterne. Tusindvis af europæere har hjulpet migranter med transport og tag over hovedet enten helt gratis eller til almindelige eller særligt lave priser. Humanitær bistand og solidaritet bør fremmes og ikke straffes under EU-handlingsplanen for bekæmpelse af smugling af migranter.

4.4.7. EØSU er enig i, at effektiviteten af EU's tilbagesendelsespolitik skal forbedres, og benytter denne lejlighed til at minde Kommissionen om udvalgets mange henstillinger om, at asylansøgere menneskerettigheder til enhver tid skal respekteres, fra de reddes eller modtages, mens deres ansøgning behandles, og uanset om den enkelte person har krav på beskyttelsesstatus eller opholder sig ulovligt. Tilbagesendelsen af migranter skal ske i overensstemmelse med de vedtagne regler, som garanterer, at ingen kan udsendes, udvises eller udleveres til et land, hvor der er en alvorlig risiko for at blive idømt dødsstraf eller udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf — »non-refoulement«-princippet. EØSU gentager sin modstand mod at tilbagesende uledsagede mindreårige, personer, der har brug for lægehjælp, og gravide kvinder.

4.5. Styrket samarbejde med tredjelande

4.5.1. EØSU er stærk tilhænger af et tæt samarbejde med tredjelande langs hele smuglerruten. Udvalget er enig i, at der skal sættes fokus på støtte til grænseforvaltning, men mener også, at det er på dette område, at EU-samarbejde og -koordinering mellem de eksisterende netværk af indvandringsforbindelsesofficerer, europæiske migrationsofficerer og diplomatiske repræsentanter fra medlemsstater skal være en vigtig prioritet.

4.5.2. Målet med denne koordinering bør være, at EU-institutionerne — Kommissionen, EU's Udenrigstjeneste og medlemsstaterne — fastlægger fælles procedurer, der gør det muligt at søge om humanitært visum og asyl fra hjemlandet eller et sikkert naboland, således at der skabes en alternativ, human og lovlig rejserute til Europa. Der kunne oprettes hotspots i nabolande som Tyrkiet, Libanon, Jordan og Libyen, hvor personer kan blive vurderet, og dem, der opfylder asylkravene af asyl, kan få tildelt et humanitært visum, sådan som det i øjeblikket er tilfældet i Brasilien. Det er ligeledes vigtigt at fremme dialog og inddrage de civilsamfundsorganisationer, som er i direkte kontakt med flygtningene, i disse tiltag med henblik på såvel beskyttelse af menneskerettigheder som større effektivitet i behandlingen af ansøgninger.

⁽¹⁷⁾ <http://www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/crc.pdf>.

4.5.3. En fordel ved disse humanitære visa er, at de mindsker presset på grænsemedlemsstaterne og sikrer, at asylansøgerne bliver behandlet i overensstemmelse med EU's grundlæggende rettigheder og FN's konvention om barnets rettigheder, og derudover også medvirker til, at smugling af migranter bliver en aktivitet med høj risiko og lavt afkast. Retten til ophold kunne være midlertidig og gøres afhængig af, om det er sikkert at vende tilbage til hjemlandet, eller kunne kædes sammen med forhold på arbejdsmarkedet i lyset af den mangel på kvalifikationer og de demografiske udfordringer, der påvirker væksten i Europa.

Bruxelles, den 10. december 2015.

Georges DASSIS
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
